

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členov Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Petra Dukesa v právnej veci žalobcu: **S.**, a. s., C., X., IČO: X., proti žalovanej: **JUDr. I.S.**, H., K., správca konkurznej podstaty úpadcu C., a. s., N., X. K., IČO: X., zast. advokátom JUDr. Š.T., K., X. K., **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 162,059.809,-- Sk**, na prednostné uspokojenie proti podstate, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cbi 27/2006-133 zo dňa 31. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cbi 27/2006-133 zo dňa 31. marca 2008 **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom č. k. 3Cbi 27/2006-133 zo dňa 31. marca 2008 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania na účet právneho zástupcu vo výške 4.504,– Sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 15. 08. 2006 žalobca navrhol, aby súd určil, že jeho pohľadávka vo výške 162.059.809,- Sk je určená čo do právneho dôvodu vzniku, poradia a výšky nesporná a žalobca má nárok na jej prednostné uspokojenie ako pohľadávky proti podstate podľa § 31 ods. 6 zák. č. 328/1991 Zb. Uviedol, že v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu C., a. s., N., K., si Daňové riaditeľstvo SR - Daňový úrad K., uplatnil u žalovanej daňovú pohľadávku vo výške 823.004,- Sk so zaradením do I. triedy a na základe výkazu nedoplatkov DPH a dani z príjmov právnických osôb č. 698/2100/109469/02/Poto zo dňa 18. 11. 2002 pohľadávku proti podstate vo výške 163.172.927,- Sk. Ide o súhrn pohľadávok, ktoré vznikli na základe Protokolu z komplexnej kontroly úpadcu č. 698/2100/1760/72855/02/Fed, Zage,Mar, zo dňa 10. 06. 2002 vo výške 161.526.153,- Sk a nedoplatkov DPH vo výške 1.646.774,- Sk. Uvedená pohľadávka bola Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 7/2004, zo dňa 09. 12. 2004 postúpená vo výške 162.883.907,- Sk spoločnosti S., a. s. a Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1/2005 bola postúpená ďalšia pohľadávka vo výške 315.837,- Sk. Správkyňa konkurznej podstaty oficiálne neoznámila popretie časti vykonateľných pohľadávok proti podstate. Žalobca uviedol, že dôvod, pre ktorý pohľadávky proti podstate boli žalovanou popreté, sa nezakladá na pravde, pretože všetky pohľadávky boli u správcu konkurznej podstaty prihlásené ešte v r. 2002, o čom je možné predložiť doručky. Žalovaná poprela pohľadávky, ktoré boli prihlásené v súlade s právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami, preto je postup súdu o určení lehoty žalobcovi na prípadné podanie incidenčnej žaloby neobvyklý a pravdepodobne nie je ani podľa ZKV.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že na majetok úpadcu C., a. s., N., K., bol uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 12. 04. 2001, č. k. 3K 11/01-11 vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená žalovaná. Prieskumné pojednávanie sa konalo dňa 29. 06. 2001.

Celková výška postúpených pohľadávok činí 163,198.649,- Sk (315.837,- Sk + 162.882.812,- Sk) a žalobca v tomto konaní navrhol uznať oprávnenosť pohľadávok vo výške 162.059.809,- Sk. Zvyšná časť postúpených pohľadávok nie je predmetom tohto konania.

Predmetom konania je nárok žalobcu na určenie oprávnenosti jeho pohľadávky vo výške 162.059.809,- Sk, ako pohľadávky proti podstate. Z uvedeného dôvodu súd

neposudzoval oprávnenosť pohľadávky žalobcu podľa § 23 ZKV, ktorý upravuje pohľadávky konkurzných veriteľov vzniknuté pred vyhlásením konkurzu a uplatnené najneskôr do konania prieskumného pojednávania. Ak žalobca uplatňuje pohľadávku proti podstate, tak podmienkou jej dôvodnosti je, že sa jedná o pohľadávku, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu a je splatná v priebehu konkurzu.

V zmysle § 95a ods. 1, 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení platnom do 31. 08. 2007, v čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu nemožno začať daňové konanie, týkajúce sa daňových pohľadávok, vzniknutých pred vyhlásením konkurzu a tieto konania možno začať alebo v nich pokračovať len na základe výzvy súdu.

Z predložených dôkazov súd zistil, že na základe vykonanej kontroly Daňový úrad K., vydal dňa 21. 03. 2000 rozhodnutie č. 698/320/1015/21131/2000/Sep, ktorým nepriznal úpadcovi nadmerný odpočet vo výške 5,540.937,- Sk a určil mu vlastnú daňovú povinnosť v sume 494.907,- Sk, ktoré bolo potvrdené ÚDR SR dňa 15. 06. 2000 a následne bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 03. 2001 zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Na základe toho bola nariadená opakovaná daňová kontrola, ktorá bola vykonaná v dňoch 10. 05. 2001 až 08. 10. 2001 a záver z nej je uvedený v Protokole zo dňa 10. 06. 2002.

V prejednávanej veci sa jednalo o opakovanú daňovú kontrolu, vykonávanú v dňoch 10. 05. 2001 až 08. 10. 2001, t. j. po začatí konkurzného konania, pričom žalobca neuviedol, že táto by sa konala na základe výzvy súdu. Keďže sa jednalo o daňovú kontrolu začatú po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu ako daňového dlžníka, túto nebolo možné začať. I keby súd mal za to, že sa jedná o daňovú kontrolu začatú pred vyhlásením konkurzu, ani v tom prípade v nej nebolo možné pokračovať bez výzvy súdu. Preto, ak príslušný daňový orgán takúto kontrolu začal, resp. v nej pokračoval bez výzvy súdu, jedná sa o kontrolu, ktorá nebola vykonaná v súlade so zákonnou úpravou, a preto jej výsledky nezakladajú nároky žalobcu uplatnené na jej základe. Uvedený záver zaujalo aj Daňové riaditeľstvo SR - pracovisko K. v rozhodnutí číslo: VI/2500/1015/4462/2002 zo dňa 23. 08. 2002 (č. 1. 77).

Podľa uvedených ustanovení za daňovú pohľadávku vzniknutú pred vyhlásením konkurzu, sa považuje aj daňová pohľadávka, ktorá nebola priznaná daňovým subjektom alebo vyrubená správcom dane. Takáto pohľadávka však musela byť prihlásená

do konkurzného konania najneskôr do konania prieskumného pojednávania. Iné daňové pohľadávky sa podľa § 95 zákona č. 511/1992 Zb. považujú za pohľadávky vzniknuté po vyhlásení konkurzu.

Keďže pohľadávky vo výške 162.059.809,- Sk neboli uplatnené do prieskumného pojednávania, podľa § 22 ZKV, nemožno na ne prihliadať, i keby sa týkali obdobia pred vyhlásením konkurzu. Ak by sa malo jednať o daňové pohľadávky vzniknuté po vyhlásení konkurzu, potom podľa vyššie uvedeného právneho predchodcovi žalobcu právo na tieto pohľadávky nevzniklo, keďže podľa platnej právnej úpravy, daňové konania týkajúce sa daňových pohľadávok vzniknutých pred vyhlásením konkurzu, nemožno bez výzvy súdu začať, pričom takáto výzva na vykonanie predmetnej kontroly, nebola daná. Správca dane začal daňové konanie v rozpore so zákonnou úpravou, a preto v rozpore so zákonom, je aj ním vydaný výkaz nedoplatkov.

Na základe uvedeného prvostupňový súd rozhodol tak, ako vyplýva z výroku rozsudku a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v prospech úspešnej žalovanej.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil daňový úrad žalobcovi pohľadávky v celkovej výške 162.883.907,- Sk a z tejto čiastky bola u žalovanej prihlásená suma 162.882.812,- Sk viacerými prihláškami v roku 2002. Žalovaná poprela prihlásenú pohľadávku z dôvodu, že Daňové riaditeľstvo SR pohľadávku neprihlásilo a prihlášku podal len žalobca. Súd nepožiadala žalobcu o predloženie dôkazu o doručení prihlášky zo dňa 30. 09. 2002 žalovanej. Na základe dvoch výziev súdu predložil žalobca súdu výkazy nedoplatkov a všetky prihlášky do konkurzného konania. Krajský súd vykonal dokazovanie len listinnými dôkazmi, na pojednávaní dňa 31. 03. 2008, sa zúčastnila len žalovaná, a teda sa vykonal dokazovanie vypočutím účastníka konania a bola tým porušená zásada rovnosti účastníkov konania. Sudca si v konaní nespĺnil zákonom stanovenú povinnosť vyplývajúcu z § 120 ods. 4 O. s. p. Krajský súd sa oboznámil s obsahom uznesenia NS SR zo dňa 28. 03. 2001, ktorý rozhodol ešte pred vyhlásením konkurzu, vec bola vrátená daňovým orgánom na ďalšie konanie. Po doručení tohto uznesenia daňový orgán vykonal daňovú kontrolu a z tejto kontroly bol vyhotovený protokol zo dňa 10. 06. 2002. Prvostupňový súd spochybnil výkon opakovanej daňovej kontroly a výrok rozhodnutia najvyššieho súdu,

nepovažuje za výzvu súdu v zmysle § 95a zákona č. 511/1992 Zb. Súd sa nevysporiadal správne so skutočnosťou, že dôvodom popretia prihlásenej pohľadávky proti podstate je nedoručenie prihlášky konkurzným veriteľom. V stanovisku k žalobe žalovaná uviedla, že prihlášku pohľadávky daňový orgán nedoručil a pohľadávku prihlásil až žalobca. Toto tvrdenie sa nezakladá na pravde. Na dôkaz prikladá žalobca k odvolaniu fotokópiu doručky. Žalovaná mala po doručení výkazov daňových nedoplatkov podať odvolanie alebo postupovať podľa § 23 ZKV. Rozhodnutie prvostupňového súdu je aj v rozpore s § 7 O. s. p. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo postupovať podľa § 220.

Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2) v rozsahu podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom posúdenia v odvolacom konaní je vecná správnosť napadnutého prvostupňového rozsudku, ktorým súd žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania. Predmetom konania je nárok žalobcu na určenie oprávnenosti jeho pohľadávky vo výške 162.059.809,- Sk, ako pohľadávky proti podstate. Prvostupňový súd správne vec neposudzoval podľa § 23 ZKV, ktorý sa vzťahuje na pohľadávky prihlásené najneskôr do prieskumného pojednávania. Nakoľko žalobca si nárok uplatnil proti podstate, prvostupňový súd správne vyslovil, že podmienkou dôvodnosti takejto pohľadávky je, že ide o pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu (§ 31 ods. 3 ZKV).

Žalobca svoj nárok odvodzuje z vykonanej opakovanej daňovej kontroly vykonanej v dňoch 10. 05. 2001 až 08. 10. 2001, teda už v čase, keď bolo začaté konkurzné konanie, pričom nebolo žalobcom uvedené ani preukázané, že by sa uvedená kontrola konala na základe výzvy súdu (§ 95a ods. 1, 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení platnom do 31. 08. 2007). V tejto súvislosti prvostupňový súd vyslovil, že i keby išlo o daňovú kontrolu začatú pred vyhlásením konkurzu, nebolo by v nej možné pokračovať bez výzvy súdu. S takto vysloveným právnym názorom a odôvodnením prvostupňovým súdom, sa odvolací súd stotožnil.

Taktiež nebol spochybnený záver prvostupňového súdu, že predmetná pohľadávka nebola uplatnená do prieskumného pojednávania tak, ako to predpokladá ust. § 22 ZKV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozsudku i konanie ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že ich úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. novembra 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková